

Pla d'acció departamental

Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació

Salutació

El sector agroalimentari ha de ser al centre de la nostra acció política. Això implica una nova orientació de les nostres polítiques cap a la defensa dels interessos de l'agricultura, la ramaderia, la pesca i l'alimentació, sempre amb un compromís ferm amb la sostenibilitat mediambiental i la innovació. La gestió forestal també té un gran impacte en la qualitat ambiental del nostre territori i la provisió de serveis ecosistèmics i de matèries primeres molt necessàries per al desenvolupament econòmic.

El sector agroalimentari és fonamental per a l'economia catalana, perquè actua com el principal motor econòmic del país. Representa un dels sectors més importants, tant pel volum d'ocupació que genera com per la seva contribució al PIB, i és essencial per garantir la cohesió territorial, el manteniment del paisatge i la biodiversitat. A més, el sector assegura la sostenibilitat del medi rural, impulsa la innovació tecnològica i exporta productes d'alta qualitat a tot el món. Com a Govern, tenim la missió de garantir la sostenibilitat i competitivitat del sector, assegurant que Catalunya continuï sent una referència internacional en qualitat, innovació i desenvolupament tecnològic.

Els professionals del sector ens han transmès un missatge contundent: "Sense pagesia no hi ha futur". Aquest lema no és només una reivindicació, sinó també una declaració d'intencions que guia les nostres accions. És responsabilitat d'aquest Govern donar resposta a aquestes demandes i impulsar conjuntament el sector agroalimentari, assegurant que compti amb el suport necessari per afrontar els reptes globals.

El Departament s'ha estructurat en quatre grans eixos per garantir una gestió eficient i transversal. D'una banda, la Secretaria d'Alimentació coordinarà les polítiques públiques relacionades amb el sistema alimentari, assegurant la qualitat, la traçabilitat i la seguretat dels productes. També treballarà per impulsar la innovació i la internacionalització, amb el suport de l'Institut Català de la Vinya i el Vi, l'Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentàries i la Promotora dels aliments catalans. I en tot moment donarà suport als sectors agrari, ramader i marítim, promovent pràctiques sostenibles i protegint els recursos naturals per mantenir un entorn productiu i saludable. D'altra banda, la Direcció General de Desenvolupament Rural garantirà un desenvolupament sostenible del món rural, incrementant la qualitat de vida i diversificant l'activitat econòmica en entorns rurals per evitar el despoblament. La Direcció General de Regadius i Espais Agraris

treballarà per garantir la seguretat i suficiència hídrica, optimitzar l'ús de l'aigua de reg i millorar les infraestructures rurals, i la gestió dels espais agraris. Finalment, la Direcció General de Boscos i Gestió del Medi, amb el suport del Centre de Ciència i Tecnologia Forestal, el Centre de la Propietat Forestal i Forestal Catalana, treballarà per conservar, gestionar i protegir els boscos i els recursos forestals de Catalunya. Això inclou la prevenció i extinció d'incendis forestals, la gestió de la caça i la pesca continental, i la promoció de la bioeconomia en aquests àmbits.

Amb un equip preparat i compromès, ens esforçarem per enfortir el sector agroalimentari com a estratègic, assegurant que continuï evolucionant, sent resiliència i competitiu en un món globalitzat, i treballar per l'equilibri territorial i la gestió dels espais agroforestals. Aquesta visió clara ens permetrà afrontar els reptes del futur amb èxit i consolidar el primer sector com un pilar fonamental per a Catalunya.

Honorable Senyor Òscar Ordeig i Molist

Conseller d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació

Índex

01	Introducció	5
02	Diagnosi dels àmbits d'actuació	9
03	Actuacions departamentals	17
	OD1. Donar suport a l'estructura productiva dels sectors agrari, ramader i marítim	
	OD2. Millorar la competitivitat i sostenibilitat de les empreses agrícoles, ramaderes i pesqueres	
	OD3. Centrar la gestió sostenible dels sectors forestal, cinegètic i piscícola en l'adaptació al canvi climàtic	
	OD4. Millorar la competitivitat i la sostenibilitat de la indústria agroalimentària.	
	OD5. Incrementar la qualitat de vida i diversificar l'activitat econòmica en entorns rurals	
	OD6. Garantir la seguretat i suficiència hídrica, optimitzar l'ús de l'aigua de reg i millorar les infraestructures rurals.	
	OD7. Desplegar un model d'acompanyament als sectors agrícola, ramader, pesquer, forestal i agroindustrial	
	OD8. Refermar l'administració transparent, accessible i regida pel bon govern.	
04	Seguiment	34

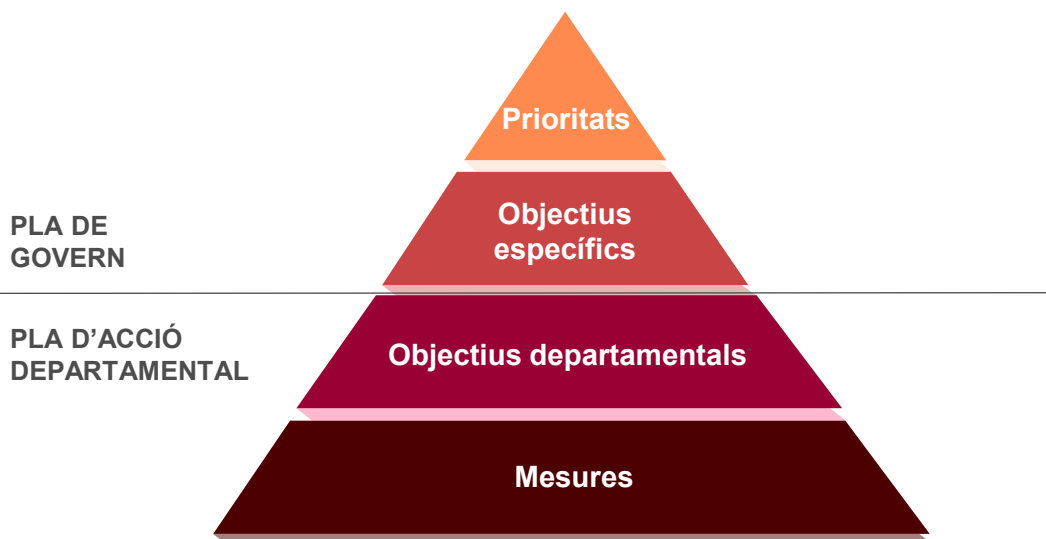

1

Introducció

El Pla d'acció del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació forma part de la planificació estratègica de la Generalitat de Catalunya.

Aquest Pla desglossa les principals línies d'acció del Departament que, alhora, es desgranen en actuacions que donen compliment a les 5 prioritats i els 35 objectius que van quedar recollits al Pla de Govern de la XV legislatura.

Aquesta planificació suposa, doncs, un instrument de planificació política i estratègica amb un propòsit ambiciós, integral i executiu que ha d'esdevenir una eina per impulsar la tercera transformació de Catalunya sobre la base de les dues anteriors que van suposar la recuperació de l'autogovern i l'impuls dels serveis públics per cohesionar Catalunya.

En el rerefons d'aquest Pla de Govern, hi ha la voluntat manifesta d'unir per progressar i servir per transformar principis fonamentals que orienten l'acció de govern de manera sintètica en **5 grans prioritats**:

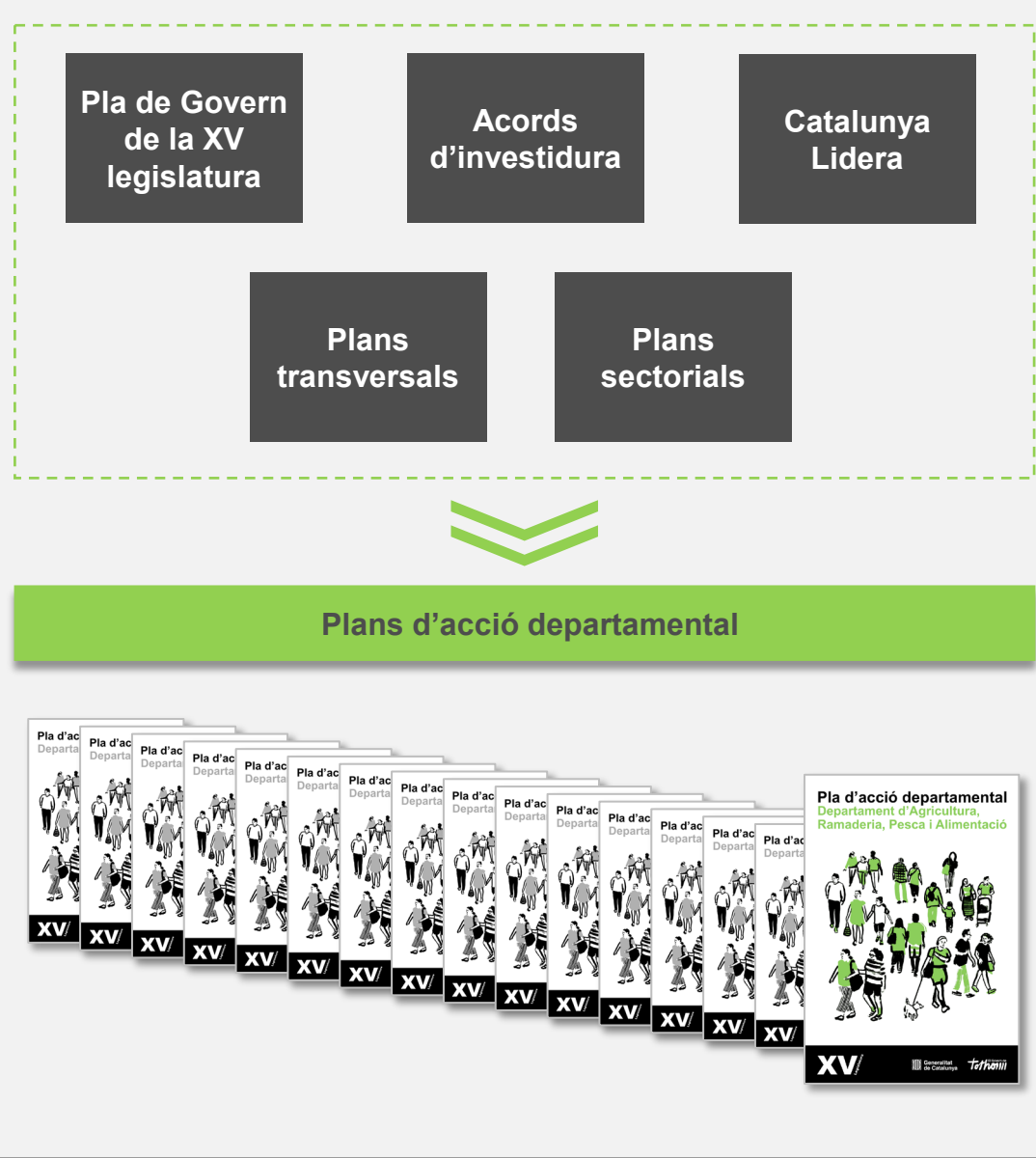
Prioritats del Pla de Govern

1. Prosperitat compartida basada en el coneixement, per millorar la qualitat de vida i l'accés a l'habitatge.
2. Transició energètica, ambiental i verda.
3. Equitat social, igualtat, feminisme i benestar.
4. Bon govern, seguretat i millors serveis públics.
5. Autogovern efectiu i finançament singular.

35
objectius
específics

Aquest **Pla d'acció departamental** constitueix la base, no exhaustiva, de les mesures que el Departament de d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació durà a terme al llarg de la **XV Legislatura 2024-2028**. Fa honor als compromisos del Pla de Govern, als acords d'investidura i a d'altres plans sectorials o transversals que se n'han derivat, com ara el Pla Catalunya Lidera, com a model de prosperitat compartida que situarà Catalunya entre les regions punteres d'Europa.

Context del Pla d'acció departamental en el marc de la Generalitat de Catalunya

Així doncs, el Pla d'acció es configura en **8 objectius departamentals**, que són

Objectius departamentals

OD1. Donar suport a l'estructura productiva dels sectors agrari, ramader i marítim, i a la renda de les explotacions.

OD2. Millorar la competitivitat i sostenibilitat de les empreses agrícoles, ramaderes i pesqueres davant del canvi climàtic.

OD3. Centrar la gestió sostenible dels sectors forestal, cinegètic i piscícola en l'adaptació al canvi climàtic, la prevenció d'incendis, la provisió d'aigua blava i el desenvolupament de noves cadenes de valor.

OD4. Millorar la competitivitat i la sostenibilitat de la indústria agroalimentària, potenciar tota la cadena de valor i promoure la qualitat i la gastronomia.

OD5. Incrementar la qualitat de vida i diversificar l'activitat econòmica en entorns rurals, incloent-hi les zones de muntanya, per evitar el despoblament.

OD6. Garantir la seguretat i suficiència hídrica, optimitzar l'ús de l'aigua de reg i millorar les infraestructures rurals.

OD7. Desplegar un model d'acompanyament als sectors agrícola, ramader, pesquer, forestal i agroindustrial que promogui la innovació, la transferència tecnològica i la digitalització.

OD8. Refermar l'administració transparent, accessible i regida pel bon govern.

Aquests objectius serviran per donar resposta a les necessitats sectorials a través de **75 mesures**, que seran la manera de precisar els objectius del Govern per assolir una societat més pròspera, sostenible i cohesionada.

8

objectius
departamentals

75

mesures

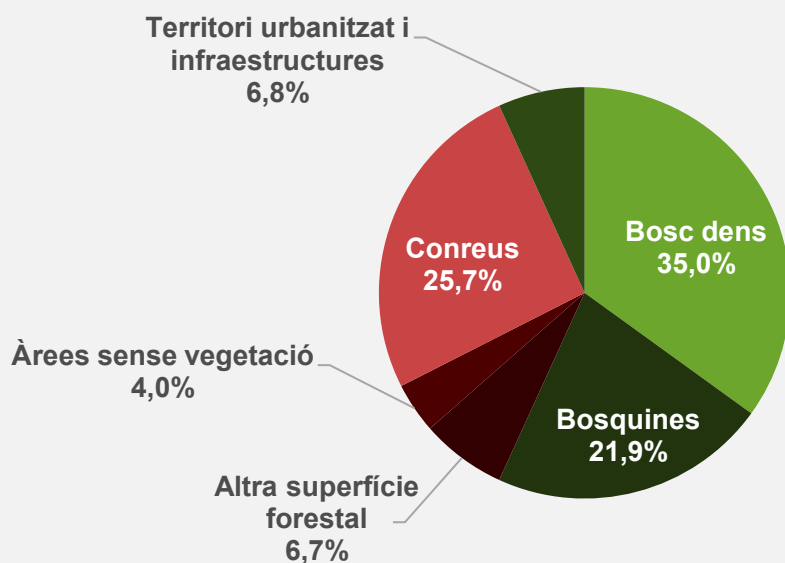
2

Diagnosi dels àmbits d'actuació

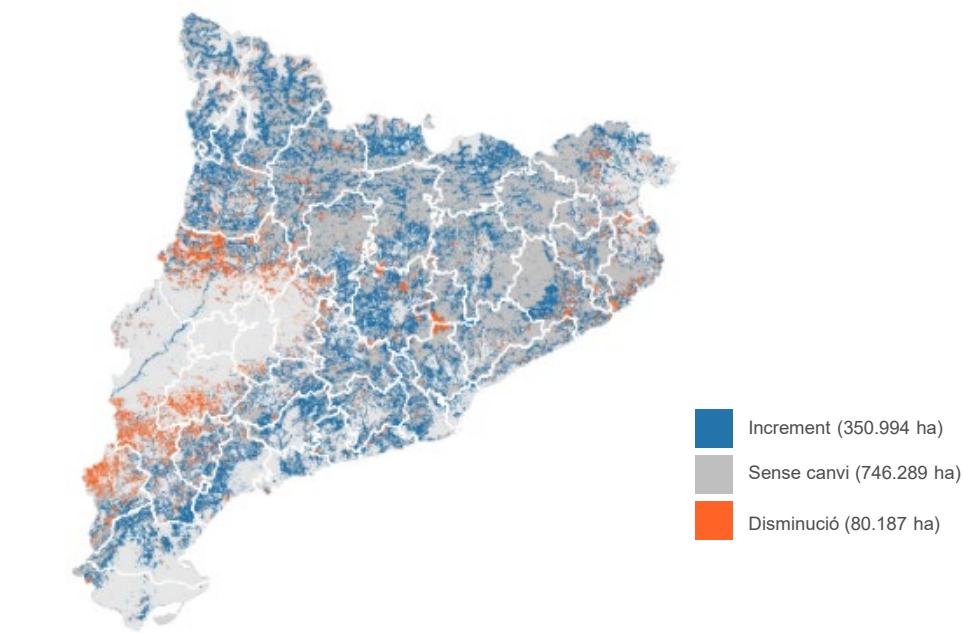
El Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació afronta la XV Legislatura del Govern de Catalunya amb un territori ple de reptes i oportunitats. El Govern es marca com a objectius prioritaris la **defensa dels interessos del sector agroalimentari i forestal** juntament amb la millora de la seva projecció i imatge, una gestió excel·lent de l'Administració pública amb una simplificació burocràtica i, sobretot, una **adaptació del sector al repte climàtic i la sequera**. També té com a prioritat el desenvolupament rural en les vessants social, econòmica i ambiental, on és fonamental la gestió de la matriu física del nostre país, i recuperar o conservar el mosaic agroforestal que consolida els nostres paisatges més resilients al canvi climàtic, risc d'incendis, manteniment i recuperació de la biodiversitat, generació d'aigua blava i manteniment d'activitat econòmica en espais on el despoblament i l'envelliment de la població són factors de primer nivell.

Gràfic 1. Distribució general de la superfície de Catalunya. Any 2023

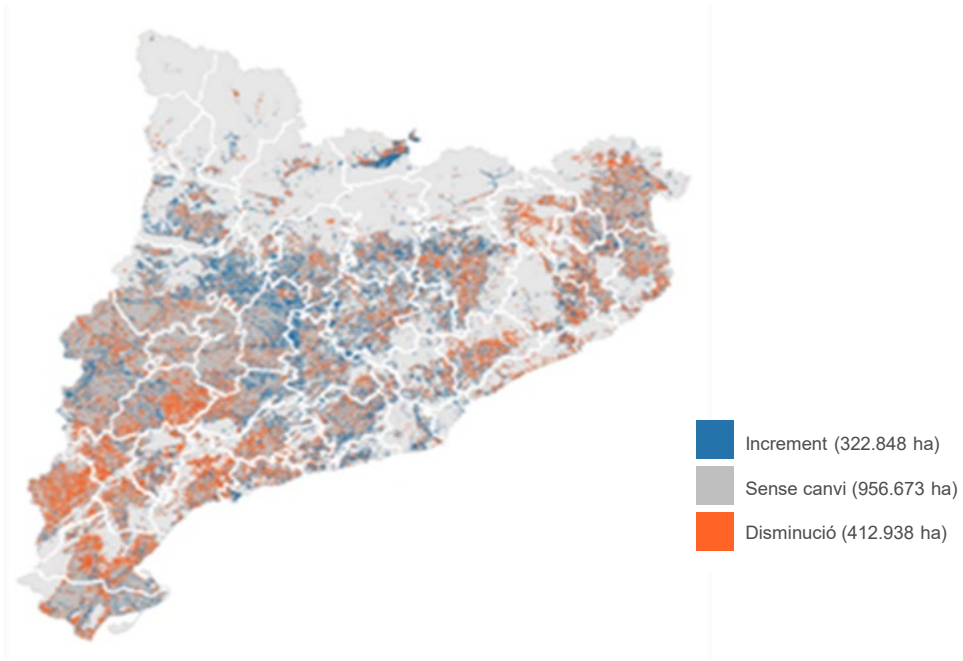

Font: DARPA, Servei d'Estadística i Preus Agroalimentaris

Gràfic 2. Canvis en els usos del sòl forestal a Catalunya entre 1997 i 2017

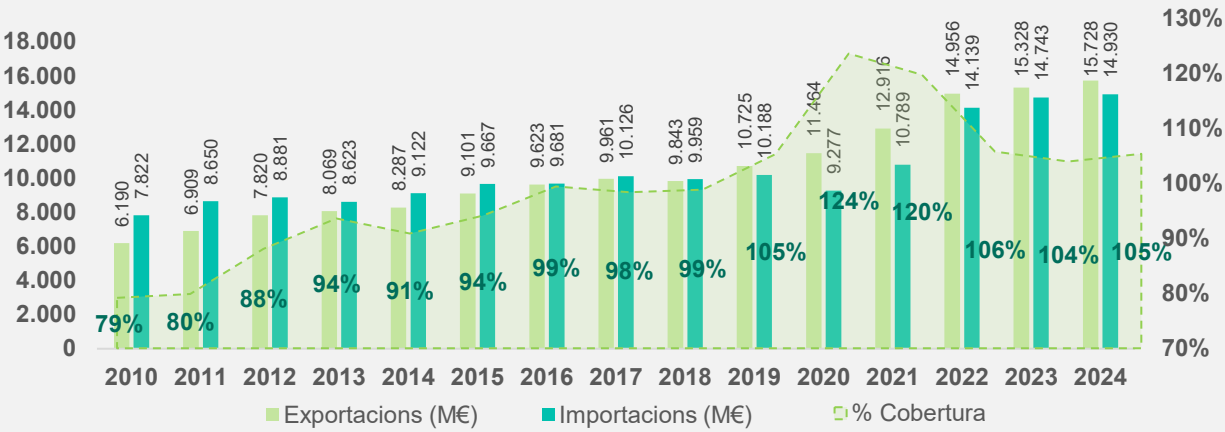

Gràfic 3. Canvis en els usos del sòl agrícola a Catalunya entre 1997 i 2017

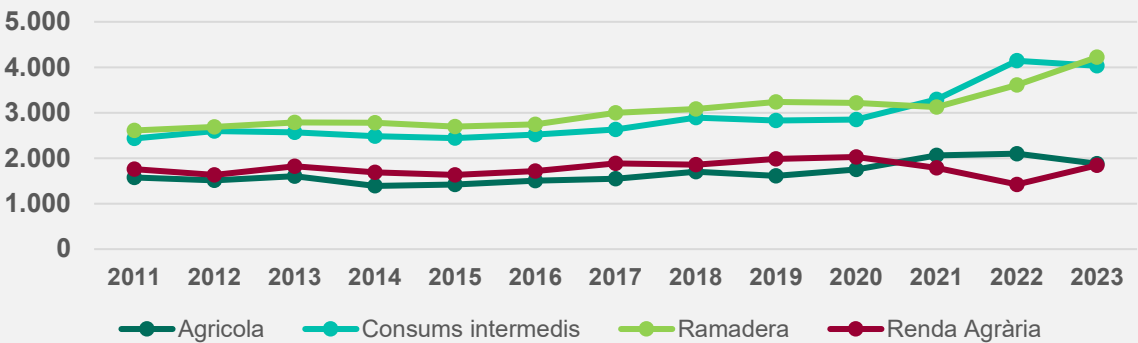
El sector agroalimentari és el primer sector econòmic del país i el de més abast i impacte territorial a Catalunya, perquè actua com a motor del desenvolupament rural i costaner. És el centre de l'economia catalana, genera un valor afegit de 20.707,8 M€, xifra que equival al 8,5% del PIB de Catalunya, i ocupa directament 550.500 treballadors. Aquestes dades el converteixen en el primer sector econòmic del país i motor de l'economia catalana. Un de cada set euros exportats per Catalunya provenen de les exportacions agroalimentàries (15,71%).

Gràfic 4. Comerç exterior dels principals productes agroalimentaris de Catalunya (M€). Anys 2010-2023

El sector està integrat per més de 57.000 explotacions agràries, 4.253 indústries d'alimentació i begudes i 658 empreses de la indústria auxiliar agroalimentària. El sector carni és el primer subsector transformador, seguit pel fine food, els olis vegetals, el vi, les fruites i verdures, els cereals i molinaria i el peix i marisc.

Gràfic 5. Evolució producció agrària. Consums intermedis i renda agrària a Catalunya (en milions €). Anys 2011-2023

Tot i això, el sector encara afronta nombrosos desafiaments, i esdevé una prioritat el foment de la producció i el consum de productes locals i ecològics. Aprovar la Llei de l'alimentació de Catalunya i modificar els contractes del sector públic per assegurar que el 50% de la compra pública sigui de productes de proximitat pretén respondre a una demanda creixent d'aquests productes.

La indústria agroalimentària ha de seguir millorant la seguretat alimentària i la transparència en la cadena de subministrament. Paral·lelament, cal garantir la sostenibilitat del sector perquè Catalunya continuï sent una referència en qualitat, innovació i desenvolupament tecnològic dins dels mercats internacionals.

Gràfic 6. Dades bàsiques de l'agroindústria (milions d'euros). Any 2022

	CAT (mitjana)	% Industria CAT	ESP (mitjan)	% industria ESP	% Cat/Esp
Nombre d'ocupats total indústria (en milers)	494,1		2366,6		20,9%
Ocupats altres indústries	397,6	80,5%	1873,4	79,2%	21,2%
Ocupats indústria alimentació i begudes	96,5	19,5%	493,2	20,8%	19,6%
VAB (cf) total indústria	38939,2		191806,3		20,3%
VAB (cf) altres indústries	33479,3	86,0%	165372,9	86,2%	20,2%
VAB (cf) indústria alimentació i begudes	5459,9	14,0%	26433,4	13,8%	20,7%
Xifra de negocis total indústria (1)	187990,8		928150,5		20,3%
Negocis altres indústries	150459,9	80,0%	759931,4	81,9%	19,8%
Negocis indústria alimentació i begudes	37530,9	20,0%	168219,1	18,1%	22,3%

Font: Institut Nacional d'Estadística (INE)

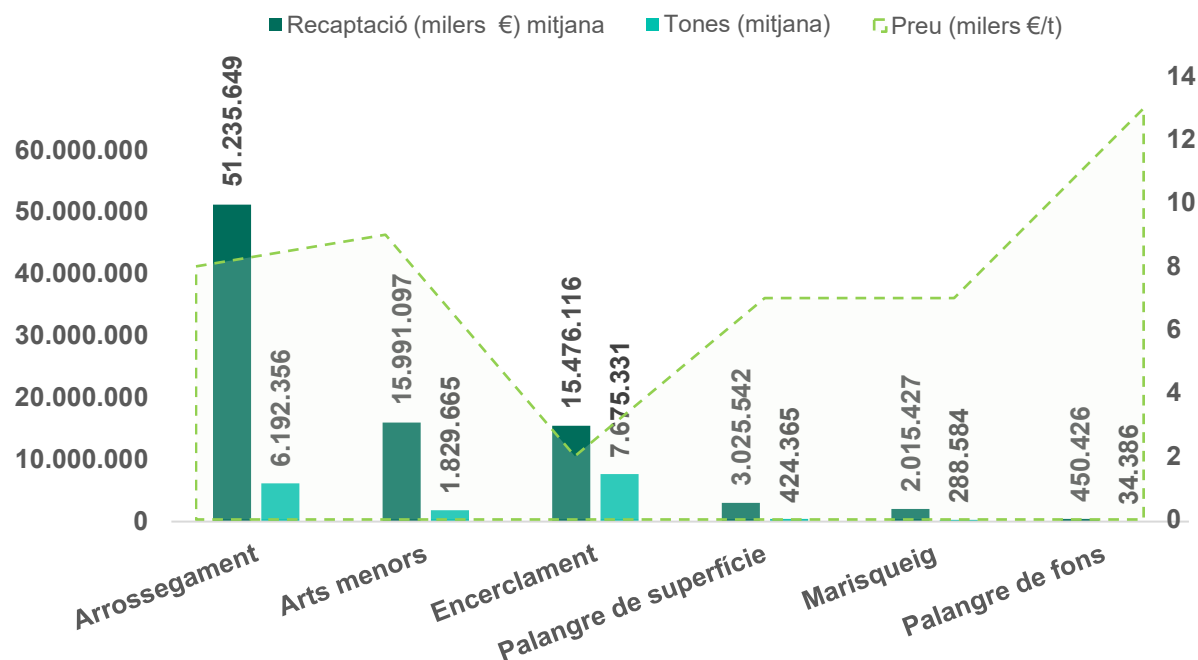
Pel que fa al sector productiu, segons els darrers censos agraris, Catalunya ha perdut més de 12.000 explotacions entre 1999 i 2020, una reducció del 18,2%. Tot i així, la superfície agrícola utilitzada ha disminuït en menor mesura, i la superfície mitjana per explotació ha augmentat de 17,1 ha a 19,9 ha. El 60% de les explotacions més petites (<10 ha) concentren l'11% de la superfície, mentre que el 9% de les explotacions més grans (50 ha o més) concentren el 55% de la superfície agrícola. El manteniment d'un suficient grau de seguretat alimentària és clau estratègicament, i més en uns entorns geopolítics molt canviants. Catalunya produeix aproximadament la meitat dels aliments que consumeix, i les tensions del canvi climàtic (sequera, gelades, dana, etc.) i l'abandonament de les terres més marginals o l'ocupació de terrenys agrícoles per altres usos poden condicionar una producció suficient d'aliments. Per això, cal impulsar polítiques que assegurin un nivell de producció de proximitat que generi un grau d'autoproveïment i seguretat en entorns complexos i major sostenibilitat en un entorn global.

Un aspecte central en el manteniment de la producció d'aliments de proximitat és tenir empreses agràries arrelades al territori, i per això aquest Govern prioritzarà el desenvolupament de l'estratègia de relleu generacional que permeti mantenir les estructures productives existents, la seva adequació als nous temps i la conservació de coneixements i valors que aporta la pagesia al conjunt de país.

El sector ramader genera més del 60% de la producció final agrària i és la base de la indústria càrnica, d'una part molt important de la indústria agroalimentària i de les exportacions. Aquesta història d'èxit dels darrers anys també ha generat impactes ambientals que el sector i l'Administració estem treballant per mitigar i assolir un model de producció sostenible, amb uns alts estàndards de benestar animal i qualitat. Adaptar-se a les noves normatives europees de benestar animal, reduir l'impacte ambiental de les explotacions ramaderes i donar suport a la ramaderia extensiva i la millora de la bioseguretat són els principals propòsits del nou Govern.

Així mateix, el sector pesquer ha d'abordar les dificultats d'una pesca afectada per la sobreexplotació dels recursos marins i les restriccions imposades per la Política pesquera comuna. Per garantir la sostenibilitat dels recursos marins, cal millorar la traçabilitat i la qualitat dels productes pesquers, donar suport al sector pesquer per assegurar la seva viabilitat i sostenibilitat, establir zones de prohibició de la pesca (vedes biològiques) i assegurar un relleu generacional. També cal continuar amb el desenvolupament de l'economia blava que engloba totes les activitats relacionades amb l'aigua dels mars, oceans i costes, posant èmfasi en l'ús sostenible per al desenvolupament econòmic i la preservació dels ecosistemes i del medi natural.

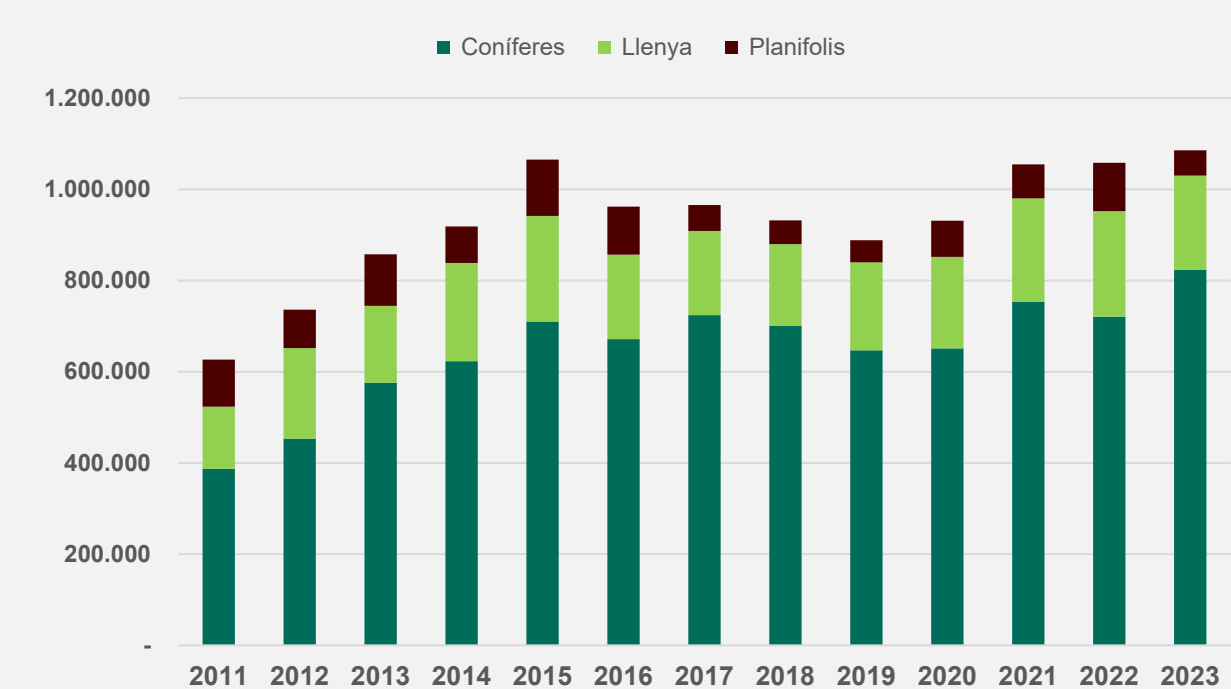
Gràfic 7. Recaptacions de la pesca a Catalunya. Any 2023.

Pel que fa als boscos catalans, que representen el 70% de la superfície de Catalunya en forma de massa forestal, estan patint els efectes del canvi climàtic i l'abandonament del món rural. Només entre 2011 i 2023, s'han cremat més de 38.000 ha, amb una mitjana anual de 2.975 ha.

Els boscos catalans estan perdent productivitat, biodiversitat i capacitat de fixació de CO₂, alhora que augmenta el risc d'incendi any rere any. És imprescindible una millora de la gestió i conservació de la massa forestal del territori. Cal afegir que, els darrers anys, les poblacions d'espècies cinegètiques al territori de Catalunya s'han anat recuperant, fet que ha produït un important increment de les interaccions i els conflictes amb les persones i les seves activitats. També s'ha incrementat el risc sanitari tant per a les persones, per proximitat amb les espècies cinegètiques, com per a les explotacions i espècies ramaderes, en incrementar i compartir els mateixos indrets. Per això hem de continuar treballant en la gestió, prevenció i minimització dels riscos i danys d'espècies cinegètiques.

Gràfic 8. Evolució temporal dels aprofitaments de fusta a Catalunya (m³). Anys 2010-2023.

Un altre repte que tenim per davant és dinamitzar la bioeconomia per tal de posar en valor el territori i els recursos que engloben la biomassa agroforestal, pesquera i aquícola i el capital natural (biodiversitat i serveis ecosistèmics). Això es pot aconseguir per mitjà de la implementació de cadenes de valor competitives al territori que promoguin paisatges resilents socialment, econòmicament i ambientalment, adaptats al canvi climàtic. Per la seva banda, el biogàs té potencial per facilitar la transició de Catalunya cap a un nou model energètic més net, sostenible, democràtic i just.

Finalment, un repte de caire transversal que se'ns presenta és continuar millorant el sistema d'innovació agroalimentari i forestal i la seva capacitat de resposta als reptes i estratègies, incrementant la transferència del coneixement generat pel sistema RDI a Catalunya per aportar solucions als reptes estratègics identificats i impulsant, entre altres, el sistema de formació i transferència de coneixement al sector agroalimentari i forestal.

3

Actuacions departamentals

Tal com es menciona en la introducció, el Pla d'acció departamental es configura en **8 objectius** alineats amb les prioritats i els objectius específics del Pla de Govern. Concretament, els objectius d'aquest Pla s'implementaran en el marc de **75 mesures**:

OD1

Donar suport a l'estructura productiva dels sectors agrari, ramader i marítim, i a la renda de les explotacions.

OD2

Millorar la competitivitat i sostenibilitat de les empreses agrícoles, ramaderes i pesqueres davant del canvi climàtic.

OD3

Centrar la gestió sostenible dels sectors forestal, cinegètic i piscícola en l'adaptació al canvi climàtic, la prevenció d'incendis, la provisió d'aigua blava i el desenvolupament de noves cadenes de valor.

OD4

Millorar la competitivitat i la sostenibilitat de la indústria agroalimentària, potenciar tota la cadena de valor i promoure la qualitat i la gastronomia.

OD5

Incrementar la qualitat de vida i diversificar l'activitat econòmica en entorns rurals, incloent-hi les zones de muntanya, per evitar el despoblament.

OD6

Garantir la seguretat i suficiència hídrica, optimitzar l'ús de l'aigua de reg i millorar les infraestructures rurals.

OD7

Desplegar un model d'acompanyament als sectors agrícola, ramader, pesquer, forestal i agroindustrial que promogui la innovació, la transferència tecnològica i la digitalització.

OD8

Refermar l'administració transparent, accessible i regida pel bon govern.

Donar suport a l'estructura productiva dels sectors agrari, ramader i marítim, i a la renda de les explotacions

Aquest objectiu departamental té com a missió ordenar el primer sector regulant pràctiques responsables i donar-li suport per millorar la seva renda, de manera que es promogui la sostenibilitat social, econòmica i mediambiental.

Per això, es plantegen sistemes de gestió, informació i control eficaços, que proporcionen dades i facilitin l'adaptació als canvis normatius i a les bones pràctiques agràries. Els sistemes d'informació eficaços són també imprescindibles per garantir una gestió òptima de les dades, faciliten la presa de decisions i la coordinació entre els diferents departaments. També es pretén garantir una producció d'aliments sans i de qualitat, mitjançant mesures de control i millora dels processos productius i de transformació.

S'estableixen criteris i normes de sanitat animal i vegetal, higiene, profilaxi i benestar animal, per assegurar que les produccions compleixin amb les demandes dels consumidors i respectin el medi ambient. Finalment, es transfereixen recursos a l'Institut Català de Finances per finançar inversions en béns productius i serveis, que aporten liquiditat al sector agrari i donen suport a la política agrària i de millora del medi rural.

Aquest objectiu departamental està vinculat als objectius 2.1 i 2.6 del Pla de Govern.

Mesures

- 1.1. Incrementar el nombre d'actuacions destinades a la millora de programes i estructures per a una millor sanitat animal i vegetal (One Health).
 - Ajuts a les agrupacions de defensa sanitària vegetal i a les associacions de defensa sanitària animal.
 - Prevenció, control i erradicació de determinades plagues i/o malalties, tant animals com vegetals: cargol poma, malaltia hemorràgica epizoòtica, llengua blava, pesta porcina africana i influència aviària.
 - Actuacions en el marc de la bioseguretat de les explotacions ramaderes.
 - Creació del Hub de Sanitat Vegetal.
 - Potenciació del nou Laboratori de Sanitat Vegetal i Animal de Catalunya.
- 1.2. Desenvolupar estratègies que facilitin la capacitat d'adaptació del sector agroalimentari català als nous reptes globals.
 - Aprovació i publicació del nou Decret vitivinícola.
 - Impuls de les mesures del Pla director de l'horta.
 - Nou Pla de biodiversitat agrària.
 - Aprovació del Pla d'ús sostenible dels productes fitosanitaris.

- 1.3. Impulsar el Pla Europa en l'àmbit agroalimentari forestal i pesquer.
 - Treballar per a la coordinació entre institucions europees, els actors territorials i les organitzacions pesqueres, per implementar una gestió eficient dels recursos pesquers.
 - Creació d'un grup d'experts per definir les polítiques agroalimentàries, pesqueres, forestals i rurals davant les noves propostes europees.
 - Oficina a Brussel·les en defensa dels sectors agroalimentari, pesquer i forestal amb la participació del sector, l'Administració i el món científic.
- 1.4. Implementar les mesures del Pla estratègic de la ramaderia extensiva de Catalunya, com ara els pagaments ecosistèmics.
- 1.5. Executar el Pla d'acció de la bioeconomia 2025-2027.
 - Impulsar el Biohubcat.
 - Instal·lació de tres biopolígons en el període 2026-2030 com a eina clau per avançar cap a un model de desenvolupament sostenible basat en la bioeconomia, que equilibri el progrés econòmic amb la preservació i gestió del medi i reforci el paper territorial en la transició ecològica.
- 1.6. Implementar l'Estratègia catalana del biogàs i el seu Pla d'acció 2024-2030.
 - Impulsar una vuitantena de plantes de biogàs per millorar la gestió de les dejeccions ramaderes.
- 1.7. Executar el Pla d'acció 2024-2030 de l'Estratègia catalana del digestat per promoure la seva valorització amb l'obtenció de bioproductes com fertilitzants orgànics i biocombustibles.
 - Ajut a la realització de proves de sistemes de tractament innovadors de les dejeccions ramaderes.
- 1.8. Executar projectes d'impuls de paisatges agroforestals resilients que permetin impulsar 200.000 hectàrees d'activitat agroforestal i millorar la provisió de serveis ecosistèmics al conjunt de la societat.
- 1.9. Impulsar l'aprovació de la Llei de la producció agrària sostenible i els seus mecanismes d'implementació, com ara els ajuts al càlcul del perfil de sostenibilitat de les explotacions agràries.
- 1.10. Publicar l'Estatut de les dones rurals i de la mar.
- 1.11. Revisar el sistema d'assegurances agràries per assegurar la continuïtat de les explotacions davant les noves contingències globals.
- 1.12. Impulsar mesures de finançament favorables per a la competitivitat del sector agroalimentari.
- 1.13. Implementar un nou model de gestió de pesca recreativa.

- 1.14. Reforçar el coneixement i la recollida de dades pesqueres mitjançant ICATMAR i avaluació de l'estat de les poblacions pesqueres amb la participació en els organismes científics internacionals.
- 1.15. Implementar el Pla d'acció per al desenvolupament de la producció ecològica 2024-2027, destacant l'objectiu d'assolir pel 2030 que el 25% de la superfície agrària útil de Catalunya estigui sota maneig certificat ecològic.
- 1.16. Desplegar la Llei d'espais agraris mobilitzant terres que no els està utilitzant ningú, precisament amb aquells joves agricultors o aquells agricultors que no en tenen.
- 1.17. Posar en marxa l'Observatori agroalimentari rural i ambiental per a la integració i explotació de dades.

Millorar la competitivitat i sostenibilitat de les empreses agrícoles, ramaderes i pesqueres davant del canvi climàtic

Per millorar les estructures productives del sector primari, és essencial proporcionar ajuts a les inversions destinades a la modernització de les explotacions. Aquestes inversions poden incloure l'adquisició de maquinària avançada, la implementació de tecnologies innovadores i la millora de les infraestructures existents.

L'objectiu és augmentar l'eficiència i la productivitat de les explotacions, que permeti al sector agrícola, ramader i pesquer obtenir millors rendiments amb menys recursos. A més, és crucial fomentar les millores mediambientals per fer les explotacions més sostenibles. Millorar les estructures productives del sector primari requereix una combinació d'inversions en modernització, millores mediambientals, orientació als mercats, suport financer i foment de la col·laboració.

Aquest enfocament integral permetrà fer les explotacions més competitives i sostenibles, assegurant el seu futur a llarg termini i contribuint al desenvolupament econòmic i social de les zones rurals.

Aquest objectiu departamental està vinculat a l'objectiu 2.6 del Pla de Govern.

Mesures

- 2.1. Millorar les estructures productives del sector primari mitjançant ajuts a les inversions per a la modernització de les explotacions i millores mediambientals per fer-les més competitives i sostenibles.
- 2.2. Desenvolupar actuacions per donar suport al sector agrari, pesquer i forestal en l'adaptació al canvi climàtic i mitigar-ne els efectes, i també per millorar-ne la competitivitat, com ara l'activació d'un fons de 70,8 M€.
- 2.3. Desplegar l'Estratègia de relleu generacional agrari 2024-2027 per renovar les empreses agràries i per donar suport a les noves generacions.
- 2.4. Potenciar la competitivitat de les empreses agràries catalanes en el mercat global.
- 2.5. Promocionar pràctiques agroecològiques, la protecció del medi ambient i la preservació dels recursos naturals.
- 2.6. Invertir en el foment de la sostenibilitat de la pesca, l'aqüicultura i la transformació i comercialització dels productes pesquers.

- 2.7. Promoure la descarbonització dels sectors d'economia blava, afavorint l'electrificació de la flota i introduint mesures tecnològiques per a la reducció del consum de combustibles fòssils.
- 2.8. Elaborar el Pla de restauració dels ecosistemes marins de Catalunya.
- 2.9. Modernitzar i millorar les estructures pesqueres, tot garantint la viabilitat de les confraries de pescadors i les seves federacions.

Centrar la gestió sostenible dels sectors forestal, cinegètic i piscícola en l'adaptació al canvi climàtic, la prevenció d'incendis, la provisió d'aigua blava i el desenvolupament de noves cadenes de valor

La conservació i gestió dels recursos forestals del país, així com la caça i la pesca en aigües continentals, han de seguir criteris de sostenibilitat i servei públic per tal que tota la població de Catalunya en pugui gaudir.

La gestió sostenible dels recursos forestals inclou la protecció dels boscos, la reforestació, la prevenció d'incendis i la promoció de l'ús sostenible dels productes forestals.

Es pretén també dinamitzar i posar en valor el territori i els recursos que engloben la biomassa agroforestal i el capital natural (biodiversitat i serveis ecosistèmics) per mitjà de la implementació de cadenes de valor competitives al territori que promoguin paisatges resilents socialment, econòmicament i ambientalment, adaptats al canvi climàtic.

Aquest objectiu departamental està vinculat a l'objectiu 2.6 del Pla de Govern.

Mesures

- 3.1. Definir i executar el Pla general de política forestal 2025-2040, per incrementar la superfície forestal gestionada centrada en l'adaptació al canvi climàtic, la prevenció d'incendis, la provisió d'aigua blava i el desenvolupament de la bioeconomia.
- 3.2. Crear un distintiu de qualitat per a la carn de caça de Catalunya per tal de valoritzar aquest recurs renovable i contribuir a la gestió sostenible i control de la fauna cinegètica.
- 3.3. Elaborar un pla d'actuacions per fer front als danys causats per la fauna cinegètica i la salvatge i consolidar-ne un model d'anàlisi, prevenció i control.
- 3.4. Consolidar un model d'actuacions per sequera en cursos d'aigua fluvials i masses d'aigua interiors per a la protecció de fauna piscícola.
- 3.5. Donar suport a mesures per al foment de la gestió forestal sostenible, la transformació i comercialització dels recursos forestals.

Millorar la competitivitat i la sostenibilitat de la indústria agroalimentària, potenciar tota la cadena de valor i promoure la qualitat i la gastronomia

Per millorar la competitivitat del sector agroalimentari català, és fonamental implementar mesures estratègiques i actuacions en diversos àmbits. Per una banda, cal promoure la comercialització i fomentar la cerca de noves oportunitats tant en els mercats nacionals com internacionals. Això inclou identificar noves tendències de consum i adaptar els productes a les necessitats dels mercats.

També és essencial promoure l'alimentació saludable, assegurant que els productes compleixin amb els estàndards de seguretat alimentària i qualitat.

La traçabilitat dels productes és clau per garantir la transparència i la confiança dels consumidors. Lluitar contra el frau i vetllar per l'equilibri de la cadena alimentària són mesures que permetran que el sector sigui més competitiu i sostenible a llarg termini.

Aquest objectiu departamental està vinculat a l'objectiu 2.6 del Pla de Govern.

Mesures

- 4.1. Impulsar l'aprovació de la Llei de l'alimentació de Catalunya, que ha de vetllar per la sostenibilitat en la producció, transformació i distribució dels aliments, regular la contractació pública perquè afavoreixi els productes de proximitat, protegir el patrimoni gastronòmic català i promoure l'educació alimentària a les escoles i el relleu generacional en el sector agroalimentari.
- 4.2. En el marc de l'Estratègia alimentària de Catalunya, impulsar les inversions i mesures adreçades a la indústria agroalimentària i de bioeconomia circular que millorin la seva competitivitat, sostenibilitat i aportin valor al conjunt de la cadena alimentària.
- 4.3. Dur a terme mesures i projectes en el marc de Catalunya Regió Mundial de la Gastronomia 2025, per promoure el patrimoni vinculat a la gastronomia i els paisatges agroalimentaris i potenciar tota la cadena de valor per contribuir a enfortir tots els sectors productors del conjunt agroalimentari, especialment el de l'oli d'oliva, el del vi, el sector pesquer, el ramader, la fruita dolça i la fruita seca.
 - Posada en marxa del projecte 12 mesos, 12 paisatges gastronòmics.
 - Posada en marxa del projecte Herois del rebost.
 - Posada en marxa del projecte Gastrosàvies.
 - Posada en marxa del projecte de la marca Cuina Catalana.

- 4.4. Consolidar el marc normatiu, promoure el coneixement i la prevenció i impulsar accions de sensibilització i divulgació per a la prevenció de les pèrdues i el malbaratament alimentari.
 - Aprovar el decret pel qual es desplega la Llei 3/2020 de prevenció de les pèrdues i el malbaratament alimentaris.
 - Elaboració del Pla estratègic per a la prevenció de les pèrdues i el malbaratament alimentaris a Catalunya.
 - Consolidar la campanya Aprofitem els aliments.
- 4.5. Crear l'Institut de l'Oli, per tal d'estudiar i posar en valor la producció d'oli catalana.
- 4.6. Impulsar infraestructures alimentàries compartides per posar a disposició obradors i escorxadors propers i aprofitar els seus serveis.
- 4.7. Impulsar l'organització, estructuració i dimensionament del sector, per tal de millorar la seva competitivitat i posicionament dins de la cadena alimentària.
- 4.8. Promocionar i augmentar el valor dels productes catalans i posicionar-los millor en el mercat local i internacional.
- 4.9. Impulsar l'etiquetatge intel·ligent dels productes agroalimentaris per obtenir informació veraç sobre els productes.
- 4.10. Implementar instruments orientats a afavorir l'equilibri i la transparència en les relacions de la cadena agroalimentària.
 - Creació d'un observatori de preus i costos de producció per garantir la transparència en tota la cadena alimentària i assegurar uns preus justos al productor.
- 4.11. Fomentar i sensibilitzar vers el producte de proximitat a través de l'Oficina Conjunta de l'Alimentació Sostenible per tal de vincular la pagesia amb la restauració.
- 4.12. Reforçar les denominacions d'origen protegides, les indicacions geogràfiques protegides i la producció ecològica, per tal d'assegurar la qualitat i competitivitat dels nostres productes.
- 4.13. Reforçar el segell de Venda de proximitat i del distintiu d'Empresa artesana alimentària, per tal d'assegurar la qualitat i competitivitat dels nostres productes.
- 4.14. Desplegar l'Estratègia marítima de Catalunya.
 - Implantar mesures que promoguin una pesca responsable i que siguin viables amb el manteniment de llocs de treball de les comunitats costaneres.
- 4.15. Fomentar la creació de noves organitzacions de productors pesquers i garantir el desenvolupament dels plans de producció i comercialització.

- 4.16. Implementar el Pla de relleu generacional en l'activitat pesquera i dignificar la professió del sector.
- 4.17. Promocionar el consum del peix mitjançant la realització de campanyes de promoció i la participació en fires internacionals.
- 4.18. Fomentar la retirada de brossa marina per part del sector pesquer i el desenvolupament d'actuacions de sensibilització i comunicació mitjançant el programa Pesca Neta.

Incrementar la qualitat de vida i diversificar l'activitat econòmica en entorns rurals, incloent-hi les zones de muntanya, per evitar el despoblament

Per promoure una activitat econòmica diversificada al medi rural i millorar la qualitat de vida de les persones que hi viuen, és essencial fomentar un teixit socioeconòmic robust al territori. Això implica incentivar la creació i el desenvolupament d'empreses locals en sectors diversos com són l'agricultura, l'artesanía, el turisme rural, l'agroindústria i els serveis. Aquestes activitats no només generen ocupació, sinó que també contribueixen a la dinamització econòmica i social de les zones rurals.

A més, és important proporcionar suport tècnic i financer a les iniciatives emprenedores, així com facilitar l'accés a formació i recursos per millorar les competències dels habitants rurals. També és crucial millorar les infraestructures i els serveis bàsics, com ara l'accés a internet d'alta velocitat, el transport públic, l'educació i la sanitat, per garantir unes condicions de vida dignes i atractives per a les persones que viuen al món rural.

Aquestes millores contribueixen a retenir la població jove i a evitar el despoblament de les zones rurals.

Aquest objectiu departamental està vinculat a l'objectiu 2.6 del Pla de Govern.

Mesures

- 5.1. Desplegar l'Agenda Rural per evitar el despoblament, garantir uns serveis públics dignes i diversificar l'activitat econòmica en entorns rurals i zones de muntanya.
- 5.2. Donar suport a inversions dirigides a la creació d'activitats econòmiques i l'ocupació fora de l'àmbit del sector primari: transformació i comercialització agroalimentària, foment del turisme i patrimoni rural, entre d'altres.
- 5.3. Incentivar la col·laboració publicoprivada en el món rural (Tiquet Rural).
- 5.4. Implementar les estratègies de desenvolupament local participatiu per fomentar el desenvolupament de l'economia blava de les comunitats pesqueres mitjançant els grups d'acció local pesquers.

Garantir la seguretat i suficiència hídrica, optimitzar l'ús de l'aigua de reg i millorar les infraestructures rurals

Per pal·liar el dèficit d'infraestructures i aconseguir un major desenvolupament dels nuclis rurals, és essencial invertir en infraestructures viàries rurals. Aquestes obres milloraran la competitivitat de les explotacions agràries i fomentaran inversions alternatives al món rural, com són l'artesanía, l'agroindústria i el turisme rural, contribuint així a augmentar les condicions de vida al món rural i la pagesia, i promovent el reequilibri territorial i la cohesió social.

A més, és crucial fer obres de millora i modernització de regadius, així com la creació de nous regadius, destinades a garantir la seguretat i la suficiència hídrica a més d'optimitzar l'ús de l'aigua de reg. La inversió en infraestructures de reg millorarà la competitivitat de les explotacions agràries i fomentarà el relleu generacional.

Un altre aspecte important és augmentar la dimensió mitjana de les finques de conreu per incrementar la renda agrària de les explotacions de Catalunya, mitjançant polítiques que fomentin la concentració parcel·lària.

Aquest objectiu departamental està vinculat a l'objectiu 2.6 del Pla de Govern.

Mesures

- 6.1. Executar un nou Pla de regadius (2025-2040) per modernitzar els regs agrícoles, optimitzar l'ús de l'aigua de reg i ampliar la superfície regable per assegurar la viabilitat de les explotacions agràries.
 - Presentació de l'acord per a la modernització del canal d'Urgell.
 - Realització de les obres de connexió amb el Garrigues sud i nova captació a Garcia per connectar amb el Priorat i amb el Baix Priorat.
 - Realització d'actuacions a la Conca de Tremp, Xerta-Sènia, Pinyana, Ter, Muga i Baix Llobregat.
- 6.2. Millorar la tecnificació i estalvi d'aigua a través del suport tècnic incrementat a les comunitats de regants.
 - Consolidar el programa Regassist de l'IRTA, de suport tècnic a les comunitats regants i agrupacions.
- 6.3. Millorar les infraestructures de camins al medi rural.

Desplegar un model d'acompanyament als sectors agrícola, ramader, pesquer, forestal i agroindustrial que promogui la innovació, la transferència tecnològica i la digitalització

Aquest objectiu departamental té com a missió incrementar la sostenibilitat, l'adaptació al canvi climàtic i la competitivitat de les empreses del sector agroalimentari i forestal mitjançant un sistema d'innovació més estructurat, reforçat i eficient que ajudi a incrementar l'emprenedoria, el relleu generacional i la creació de noves empreses. Això implica incrementar la transferència del coneixement generat pel sistema RDI a Catalunya per aportar solucions als reptes estratègics identificats.

També es treballa per incrementar el suport, l'assessorament i acompanyament tècnic a les empreses del sector agroalimentari, i millorar el sistema de formació i transferència de coneixement al sector agroalimentari i forestal. Finalment, es pretén millorar el posicionament i l'alineament amb les polítiques europees de Catalunya com a regió innovadora en l'àmbit europeu.

Aquest objectiu departamental està vinculat a l'objectiu 2.6 del Pla de Govern.

Mesures

- 7.1. Executar el Pla Innova 2025-2030 per enfortir l'ecosistema d'innovació agroalimentària i forestal i impulsar la innovació d'impacte i la transferència de coneixement.
- 7.2. Creació d'una xarxa d'agrolabs digitals en diversos centres IRTA.
- 7.3. Impulsar solucions tècniques que millorin l'estalvi d'aigua i millorin la seva eficiència per tal de fer el sector agroalimentari resiliència davant d'eventuals sequeres.
- 7.4. Impulsar projectes estratègics orientats al sector primari.
 - Executar inversions en hivernacles d'alta tecnologia en el període 2025-2027 (Escola Agrària Cabrils).
 - Construir un nou edifici BSL3 de sanitat animal de l'IRTA al campus de la Universitat Autònoma de Barcelona, a Bellaterra.
 - Establir un Centre Nacional d'Edició Genòmica per a Cereals a Espanya (NCGEC) a Lleida com a iniciativa estratègica, orientada a impulsar la innovació agrícola i garantir la seguretat alimentària.
 - Desenvolupar el Hub Forestal del Centre de Ciència i Tecnologia Forestal a Solsona.

- Crear un centre d'innovació en proteïnes alternatives amb diverses ubicacions segons la seva cadena de valor (vegetals, insectes, algues o fermentats): Monells, Lleida, Constantí i la Ràpita.
- 7.5. Definir i desplegar un model d'acompanyament al sector agrícola, ramader, pesquer, forestal i agroindustrial, que garanteixi l'assessorament de proximitat i millori la competitivitat del sector.
- 7.6. Dotar les escoles agràries dels mecanismes necessaris per a la formació orientada a la transferència futura al sector empresarial.
 - Desplegament de la mentoria com a sistema formatiu per al relleu generacional.
 - Continuació de la formació iniciada en certificats de professionalitat.
 - Desplegament de l'oferta de microcredencials amb la Universitat de Manresa.
 - Continuar amb la formació en temes de digitalització a l'Escola Agrària de Cabriels.
- 7.7. Posar en marxa i presentar oficialment el Centre d'Aqüicultura Restaurativa per la Mediterrània al Centre de l'IRTA a la Ràpita.
- 7.8. Presentar el projecte Centre IRTA – Pirineu dedicat a la recerca en agricultura d'alta muntanya (poma i vinya), ramaderia extensiva i pastura.
- 7.9. Finalitzar el desplegament de les infraestructures oceanogràfiques.
- 7.10. Ajuts destinats a les empreses agroalimentàries per a innovació en matèria de productivitat i sostenibilitat.
- 7.11. Activitats de recerca, desenvolupament i innovació en matèria de salut dels sòls i agricultura del carboni.
- 7.12. Desenvolupar projectes de recerca i innovació per millorar la sostenibilitat i l'adaptació al canvi climàtic d'explotacions agrícoles, ramaderes, forestals i pesqueres.
- 7.13. Activitats, estudis i projectes pilot d'innovació i transferència tecnològica en el marc del Pla anual de transferència tecnològica.
- 7.14. Crear una estació experimental en viticultura, per tal de donar resposta a les necessitats de coneixement del sector.
- 7.15. Crear una plataforma experimental de l'avellaner, que vingui a completar un programa de recerca i assessorament al sector productor per tal de fer-lo més sostenible.

Refermar l'administració transparent, accessible i regida pel bon gover

Amb aquest objectiu departamental es vol impulsar l'estratègia de renovació i millora dels serveis públics del Govern de la Generalitat de Catalunya, amb l'objectiu de reformar la gestió pública i situar la ciutadania al centre de la presa de decisions. Aquesta iniciativa té com a finalitat avançar cap a una Administració pública més eficaç, eficient i adaptada als reptes actuals i a les demandes socials i econòmiques del país.

L'estructura de l'Administració ha de ser flexible i capaç de respondre ràpidament a les necessitats de la ciutadania, tot garantint un servei de qualitat. La vocació de servei al ciutadà ha de ser el pilar fonamental de l'Administració, i cal assegurar que totes les funcions es duguin a terme amb professionalitat i dedicació per part del personal. Per aconseguir-ho, és crucial invertir en la formació contínua dels treballadors públics i dotar-los de les competències necessàries per afrontar els reptes actuals i futurs.

La simplificació o eliminació de tràmits i la digitalització dels processos administratius són aspectes claus per millorar l'eficiència i l'eficàcia de l'Administració, amb la intenció de reduir la burocràcia i agilitar els tràmits per als ciutadans.

Aquest objectiu departamental està vinculat a l'objectiu 2.6 del Pla de Govern.

Mesures

- 8.1. Crear un sistema d'agilització dels tràmits de l'administració i resolució dels expedients encallats.
 - Facilitació del tràmit d'autorització de projectes de plantes de biogàs per digestió anaeròbica a partir de dejeccions ramaderes i residus orgànics.
 - Creació d'una nova categoria de petites explotacions de caràcter familiar i definir les mesures de suport i simplificació administrativa que els siguin d'aplicació.
 - Redisseny del servei d'obtenció de llicències de caça i pesca.
 - Redisseny complet dels tràmits vinculats amb el material vegetal i la biodiversitat.
 - Revisió i optimització del procés de qualificació d'explotacions agràries prioritàries per facilitar l'accés dels agricultors als beneficis fiscals i al tracte preferent en la concessió d'ajuts.
 - Revisió del procés d'autorització i comunicació d'activitats amb risc d'incendi forestal, per assolir una gestió més àgil i efectiva.
- 8.2. Detectar tràmits superflus per tal de simplificar-los.

- Eliminació de tràmits relacionats amb les dejeccions ramaderes i el Programa d'actuació a les zones vulnerables.
 - Supressió de la taxa per al certificat sanitari de moviment associat al moviment de bestiar en situació de declaració oficial de malaltia.
 - Exempció a les comunitats de regants de l'obligació d'aportar un aval abans de l'inici de determinats projectes d'obres.
 - Exclusió de les zones forestals aïllades de menys d'una hectàrea del càlcul de la distància de l'àrea d'influència forestal.
 - Simplificació i agilització del procés de rompudes forestals.
- 8.3. Millorar la qualitat de les eines a la disposició del Departament per tal de garantir un bon acompanyament del sector agroalimentari.
- Digitalització del sector amb el desenvolupament de l'aplicació informàtica del Quadern integrat d'explotació, Registre vitivinícola (e-RVC) i nova plataforma per a la gestió de les dejeccions ramaderes i la fertilització (e-DERAN).
 - Posada en marxa i presentació d'un portal d'accés unificat per al sector agroalimentari (RuralData) i llançament de la segona fase de desenvolupament informàtic.
 - Recuperació de les oficines comarcals com a espais de suport i acompanyament.
 - Impuls de l'acompanyament tècnic i del material que faciliti la gestió de les declaracions agràries.
 - Establiment d'un calendari únic de controls que permeti agrupar i coordinar les inspeccions administratives al sector agrari.
 - Accions per facilitar la justificació de subvencions i sistema d'accés que faciliti el preemplenament.
 - Recuperació de la tramitació íntegra del Registre d'explotacions ramaderes a través del sistema de Gestió telemàtica ramadera.
- 8.4. Oferir activitats d'aprenentatge professional de manera contínua per als treballadors mitjançant el Centre d'Aprenentatge i Desenvolupament Agroambiental.

4

Seguiment

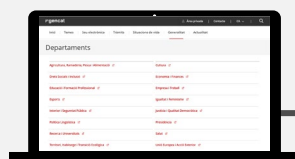
El seguiment del Pla d'acció departamental és una peça clau en la transparència de l'acció de govern i de les polítiques públiques que s'impulsen. Alhora també és un pilar de la confiança de la ciutadania envers el Govern de la Generalitat, perquè ret comptes de la seva acció de govern, més enllà dels àmbits de debat polític.

El Departament farà un control continuat del seu Pla d'acció, i en farà públics els principals avenços, les fites assolides i els treballs efectuats en el marc del Pla. Aquest retiment de comptes de les mesures contingudes en el Pla d'acció departamental es difondrà anualment mitjançant les memòries d'actuacions departamentals que es publiquen al web.

Paral·lelament, es difondrà també una selecció d'indicadors per a cadascun dels objectius departamentals d'aquest Pla, amb la voluntat de fer visible l'assoliment i l'impacte del desplegament de l'acció departamental.

Tot plegat es farà a més a més dels altres mecanismes de transparència ja previstos, com ara la publicació dels informes de resultats lligats a les memòries dels programes pressupostaris, que vehicularan l'execució de les mesures del Pla d'acció departamental.

El Departament farà un control continuat del Pla d'acció

Memòries d'actuacions departamentals

Difusió anual d'indicadors per a cadascun dels objectius departamentals

Publicació dels informes de resultats lligats a les memòries dels programes pressupostaris

**Generalitat
de Catalunya**

**El Govern de
*Tot Ho Fa***